

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. kovo 17 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų: Birutės Janavičiūtės, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno,

susipažinusi su 2021 m. kovo 5 d. gautu **ieškovių V. S. ir L. L. S. kasaciniu skundu** dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 23 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovės V. S. ir L. L. S. padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 23 d. nutarties civilinėje byloje pagal ieškovių V. S. ir L. L. S. ieškinį atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos dėl savavališkos statybos aktų ir privalomųjų nurodymų pašalinti savavališkos statybos padarinius, panaikinimo, tretieji asmenys Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, daugiabučio namo savininkų bendrija „Geri butai“. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto** pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai vertino ir analizavo bylos duomenis, pažeidė **CPK** 178, 179 straipsnius, nepagrįstai konstatavo savavališkos statybos faktą, neatsižvelgiant į tai, kad nėra išlikusių butų ir patalpų Nr. 71, 72, 73, 74 ir 75 kadastrinių matavimų bylų. Tokios savavališkos statybos ar statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimo priemonės, kaip įpareigojimo nugriauti statinį taikymas yra galimas tik esant neabejotinam įsitikinimui, kad egzistuoja įstatymo tam nustatytos sąlygos. Teismas nepagrįstai sprendė, kad bylos duomenys patvirtina pastato rekonstravimo faktą, neįvertino, kad ieškovės neturi realių galimybių pakeisti daugiabučio namo išorės matmenų, nes joms asmeninės nuosavybės teise priklauso tik konkretūs butai name. Dviprasmiškos teismo išvados, kad nėra pagrindo vertinti, jog buvo parengtos butų ginčo name kadastrinės bylos, nes jos paremtos dokumentu – VĮ Registrų centro Kauno filialo raštu, kurio turinys neteikia pagrindo tokioms išvadoms. Atsakomybę dėl kadastro bylų dingimo šiuo atveju taip pat turi prisiimti ir VĮ Registrų centras. Teismas ignoravo, kad privalomasis nurodymas yra nesuprantamas ir neaiškus, taigi neteisėtas ir neįvykdomas. Ieškovės nesupranta, kaip šalinti apytikslį skaičiavimą statybos procese. Teismas pažeidė įrodinėjamą ir įrodymų vertinimą reglamentuojančias teisės normas (**CPK 176 straipsnio 1 dalis**, 185 straipsnio 1 dalis), padarė bylos duomenimis nepagrįstas išvadas, kad ieškovių argumentai, jog jos negali atkurti butų iki savavališkos statybos, neturi reikšmės galutiniam sprendimo rezultatui. Vadovaujantis STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas 141.1 punktu, privalomasis nurodymas nesurašomas kai jo įvykdyti neįmanoma dėl objektyvių priežasčių. Teismas nepagrįstai, sprendžiamą statybos teisėtumo klausimą, nesivadovavo teisės aktais, galiojusiais statybos pradžios momentu, be to, nusprendė dėl asmenų, kurie neįtraukti į procesą. Teismų sprendimai prieštarauja Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. liepos 2 d. nutartyje civilinėje byloje **Nr. e3K-3-290-916/2018** suformuotai teisės taikymo praktikai. Tokio pobūdžio byloms yra būdingas viešo intereso elementas, todėl teismas, esant prieštaravimui tarp skirtingų faktinių duomenų privalo imtis veiksmų tokiems prieštaravimams pašalinti. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai neatsižvelgė į tai, kad privalomaisiais nurodymais reikalaujama nugriauti (sunaikinti) itin didelės vertės turtą, taigi byloje sprendžiami klausimai yra susiję su itin reikšmingu konstitucinių asmens teisių suvaržymu. Šis atvejis patenka į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio reguliavimo sritį.

Atrankos kolegija, susipažinusi su šiais ir kitais kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu

padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytą kasacijos pagrindų, t. y. nepagrindžiama, jog teismai netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus, todėl paduotą kasacinį skundą, kaip neatitinkantį [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, priimti atsisakytina ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atkreiptinas ieškovių dėmesys, kad skunde nenurodyti visi byloje dalyvaujantys asmenys.

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžinamas sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti V. S. (a. k. (duomenys neskelbtini) už kasacinį skundą 2021 m. vasario 17 d. per Paysera sumokėtą 100 (vieno šimto) Eur žyminį mokestį.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Birutė Janavičiūtė

Antanas Simniškis

Donatas Šernas